

Asia T-395/04

Air One SpA vastaan Euroopan yhteisöjen komissio

Valtiontuki – Lentoliikenne – Kantelu – Komission kannanmäärittelyn
puuttuminen – Laiminlyöntikanne – Määräaika – Tutkittavaksi ottaminen

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (neljäs jaosto)
10.5.2006 II - 1347

Tuomion tiivistelmä

1. *Laiminlyöntikanne – Yhteisöjen tuomioistuinten toimivalta
(EY 232 artiklan toinen kohta ja EY 233 artikla)*
2. *Laiminlyöntikanne – Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt
(EY 88 artiklan 3 kohta; EY 230 artiklan neljäs kohta ja EY 232 artiklan kolmas kohta)*
3. *Kumoamiskanne – Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt
(EY 88 artiklan 2 ja 3 kohta; EY 230 artiklan neljäs kohta)*

4. *Valtiontuki – Tukisuunnitelmat – Komission suorittama tutkinta – EY 88 artiklan 2 kohdassa määrätty varsinainen tutkintamenettely – Niiden, joita asia koskee, esittämä toimimisvaatimus*

(EY 88 artiklan 2 kohta; neuvoston asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohta)

5. *Valtiontuki – Komission suorittama tutkinta*

(EY 87 ja EY 88 artikla)

1. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuintuomiossa ei ole toimivaltaa antaa määräyksiä yhteisöjen toimielimelle EY 232 artiklaan perustuvaa kannetta käsitellessään. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuintuomiossa on yksinomaan mahdollisuus todeta laiminlyönnin olemassaolo. Kyseisen toimielimen on tämän jälkeen EY 233 artiklan mukaisesti toteutettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

nostaa laiminlyöntikanne sellaista toimielintä vastaan, joka ei ole toteuttanut niitä samalla tavalla koskevaa toimenpidettä. Tuensaajan kilpailijan nostama kanne, jossa vaaditaan todettavaksi, että komissio on EY 88 artiklan 3 kohdassa määrätyn tukien alustavan tutkintavaiheen aikana laiminlyönyt päätöksen tekemisen tuon kilpailijan tekemästä kantelusta, voidaan näin ollen ottaa tutkittavaksi.

(ks. 24 kohta)

(ks. 25 ja 27 kohta)

2. EY 230 artikla ja EY 232 artikla ilmentävät yhtä ja samaa oikeussuojakeinoja. Tästä seuraa, että samalla tavoin kuin EY 230 artiklan neljännessä kohdassa annetaan yksityisille oikeussubjekteille mahdollisuus nostaa kumoamiskanne toimielimen sellaisesta toimenpiteestä, jota ei ole osoitettu niille, sillä perusteella, että tämä toimenpide koskee niitä suoraan ja erikseen, myös EY 232 artiklan kolmatta kohtaa on tulkittava siten, että sillä annetaan yksityisille mahdollisuus
3. Kun komissio toteaa EY 88 artiklan 2 kohdassa säänneltyä varsinaista tutkintamenettelyä aloittamatta kyseisen artiklan 3 kohdan perusteella tehdyllä päätöksellä, että tuki soveltuu yhteismarkkinoille, niillä, joiden hyväksi kyseisen menettelyn tarjoamat menettelylliset takeet on annettu, on mahdollisuus saada aikaan se, että näitä takeita noudatetaan, vain, jos ne voivat saattaa tämän päätöksen yhteisöjen tuomioistuinten tutkittavaksi. Näistä syistä voi-

daan ottaa tutkittavaksi kanne, jossa vaaditaan tällaisen päätöksen kumoamista ja jonka on nostanut EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu osapuoli, jota asia koskee, kun tuon kanteen nostaja pyrkii sen nostamisella turvaamaan ne menettelylliset oikeudet, joita sillä tuon viimeksi mainitun määräyksen nojalla on. Jos kantaja sitä vastoin kyseenalaistaa sen, onko tuen arviointia koskeva päätös sellaisenaan perusteltu, pelkästään se seikka, että kantajaa voidaan pitää EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna osapuolena, jota asia koskee, ei riitä siihen, että kanne otettaisiin tutkittavaksi. Kantajan on siis osoitettava, että päätös vaikuttaa siihen sille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista, ja että se voidaan näin ollen yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu. Asia on näin erityisesti silloin, kun kyseessä olevan päätöksen kohteena oleva tuki vaikuttaa huomattavasti kantajan asemaan markkinoilla.

(ks. 30–32 kohta)

4. EY 88 artiklan 2 kohdassa käytetyllä käsitteellä ”ne, joita asia koskee” tarkoitetaan henkilöitä, yrityksiä ja yhteenliittymiä, joiden etuihin tuen myöntäminen saattaa vaikuttaa, eli erityisesti tämän tuen saajan kanssa kilpailevia yrityksiä ja ammatti- ja toimialajärjestöjä. Tämä tulkinta on vahvistettu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen [EY 88]

artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdassa, jonka mukaan käsitteellä ”ne, joita asia koskee” tarkoitetaan ”jäsenvaltiota, henkilöä, yritystä tai yritysten yhteenliittymää, jonka etuihin tuen myöntäminen voi vaikuttaa, erityisesti tuensaajaa, kilpailevia yrityksiä ja alan järjestöjä”. Niiden, joita asia koskee, asemaa ei siis ole varattu yrityksille, joihin tuen myöntäminen vaikuttaa huomattavasti.

(ks. 36 kohta)

5. Koska komissiolla on yksinomainen toimivalta arvioida valtiontuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille, sen on perustamissopimukseen sisältyviin valtiontukimääräyksiin perustuvan hallinnollisen menettelyn asianmukaisen kulun turvaamiseksi tutkittava huolellisesti ja puolueettomasti kantelu, jossa on ilmianettu yhteismarkkinoille soveltumaton valtiontuki. Tästä seuraa, ettei komissio voi pitkittää määräämättömäksi ajaksi myöskään kantelun kohteena olevien valtion toimenpiteiden alustavaa tutkimusta, jos se on suostunut aloittamaan

tällaisen tutkimuksen pyytämällä tietoja jäsenvaltiolta, jota asia koskee. Kantelun tutkimiseen käytetyn ajan kohtuullisuutta on arvioitava tapauskohtaisesti ja

arvioinnissa on otettava huomioon erityisesti asiayhteys, menettelyvaiheet, joita komission on noudatettava, sekä asian vaikeusaste.

(ks. 61 kohta)